

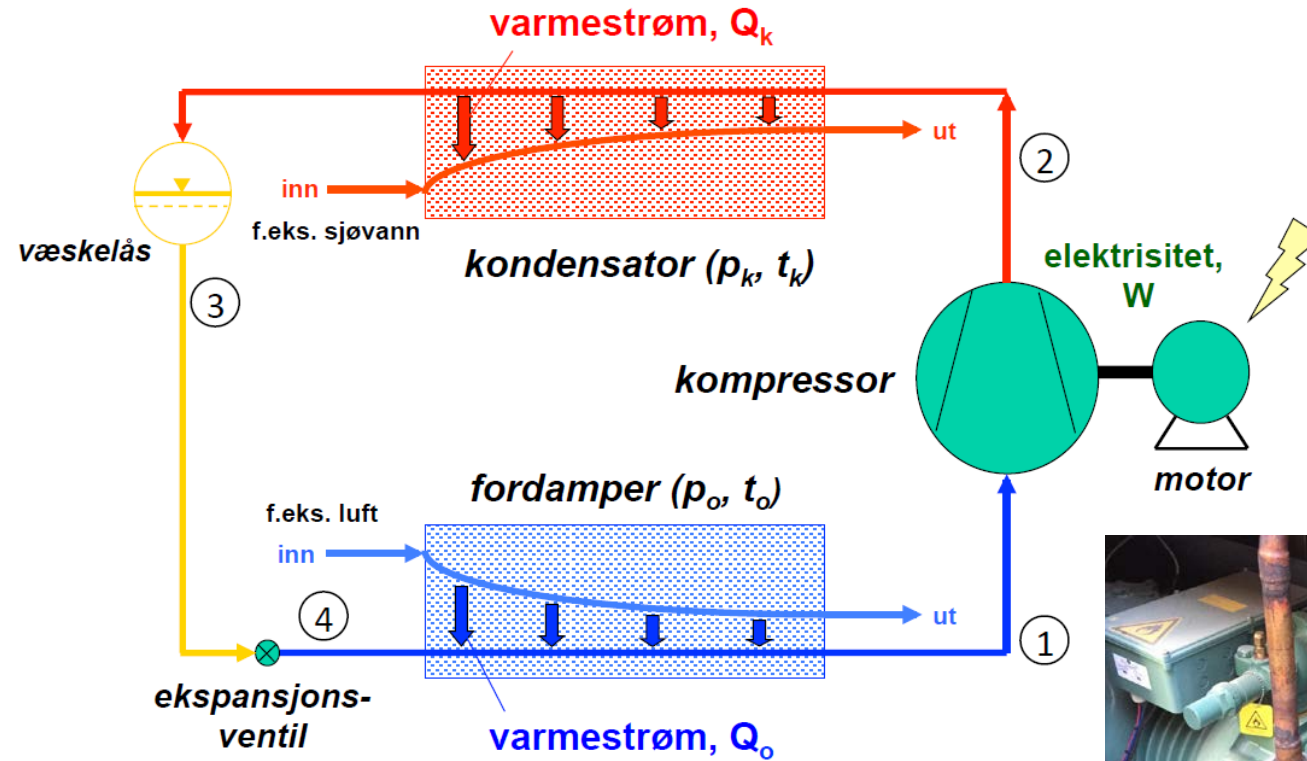
FREMTIDENS KULDEMEDIUM

Lager 2020, Webinar 29.okts 2020

Erlend Indergård, SINTEF Ocean,

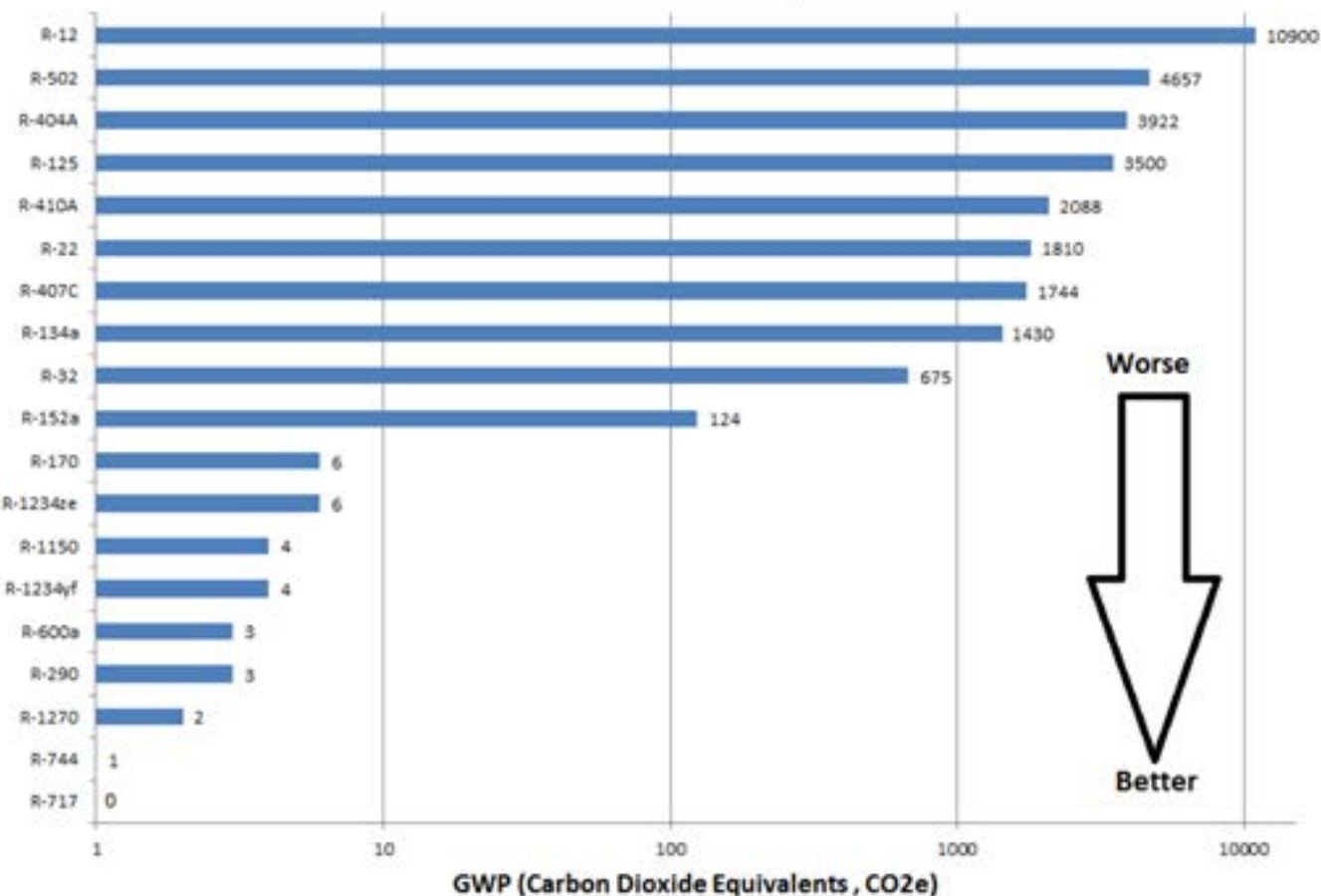
Lagrenes kuldesystem

- Kuldemedium sirkulerer i kuldemaskinen
- Det benyttes varierende kuldemedium
- Glykol-krets eller direkte fordampning

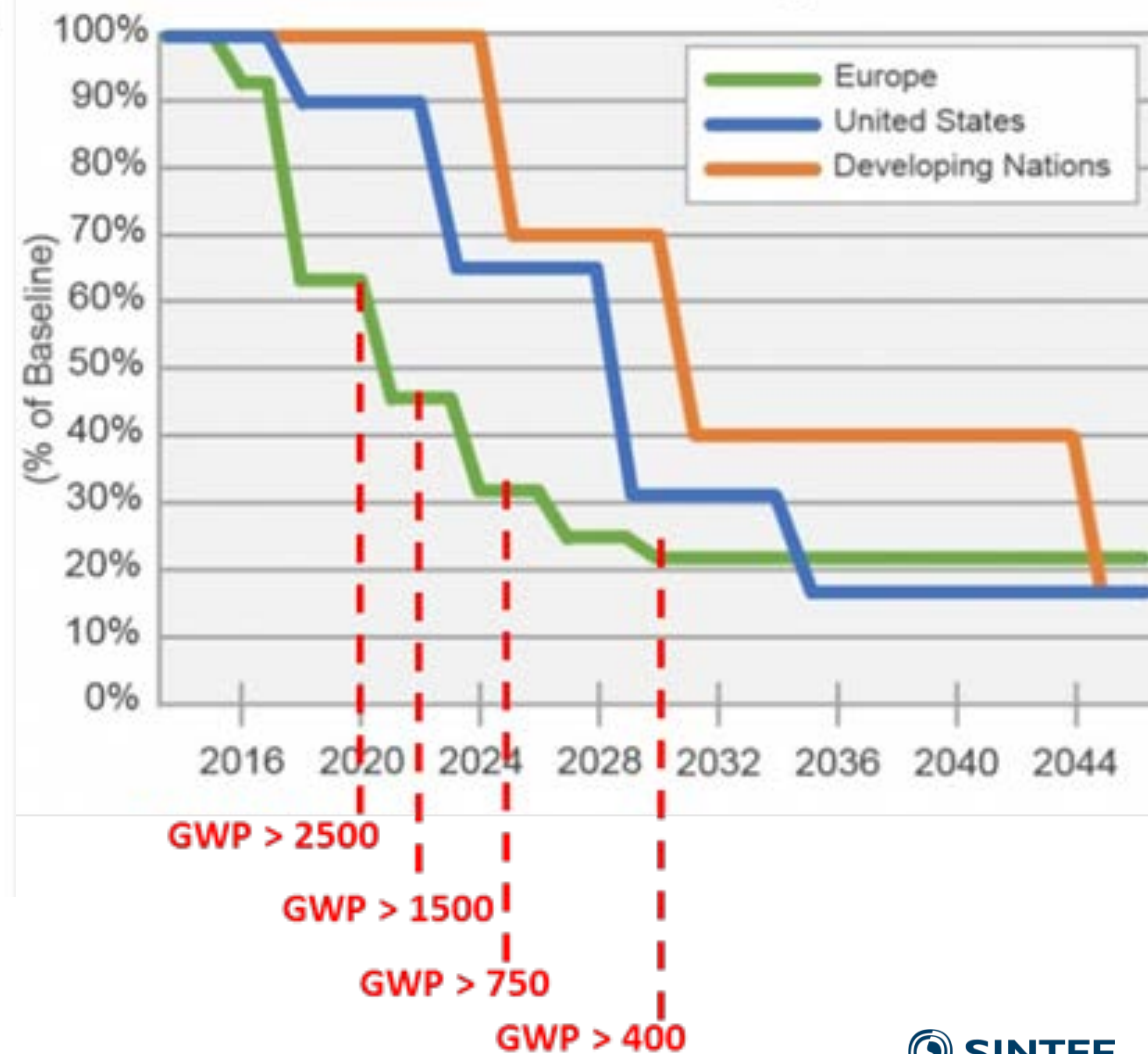

Utfasing av tradisjonelle kuldemedier

GWP of Select Refrigerants

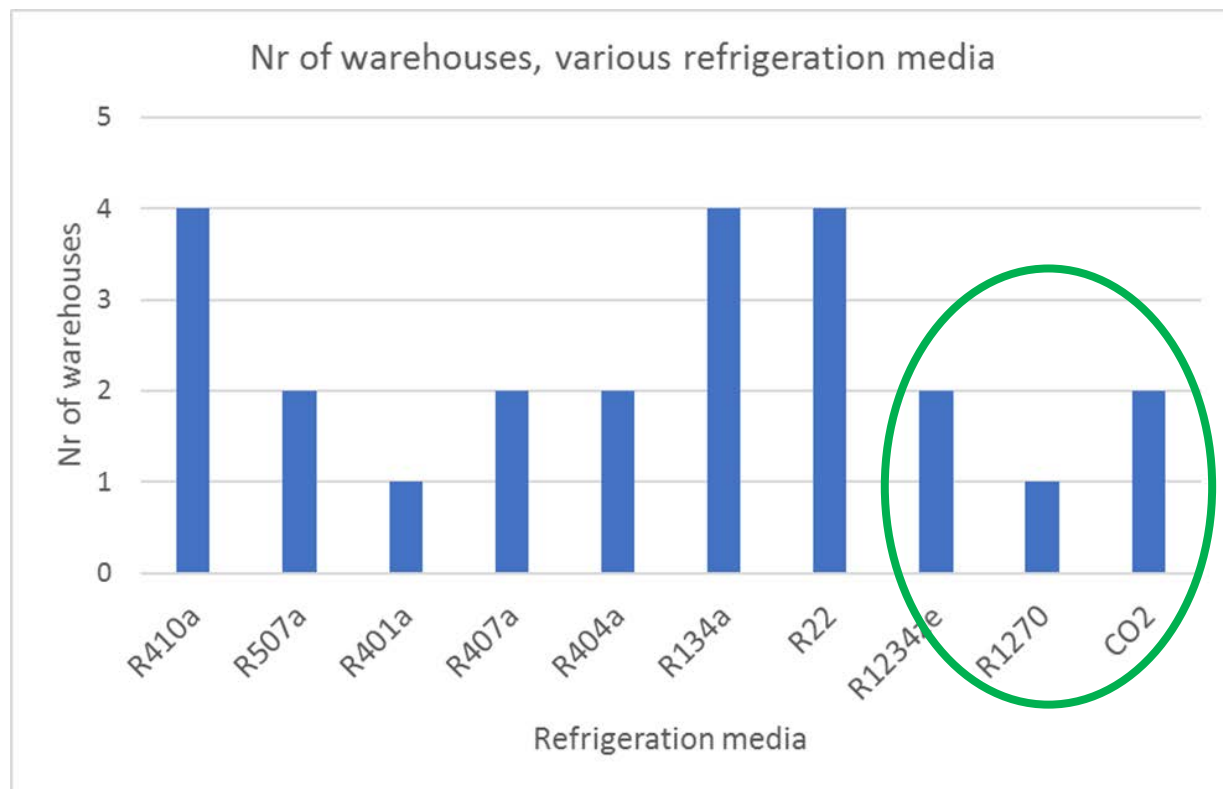
Global HFC Phasedown Targets

GWP – Global warming potential, CO2-ekvivalenter

- Kjølemedium med høy GWP fases nå ut.
- Først ved bruk av høyere avgifter, deretter forbud.

Utfasing av tradisjonelle kuldemedier

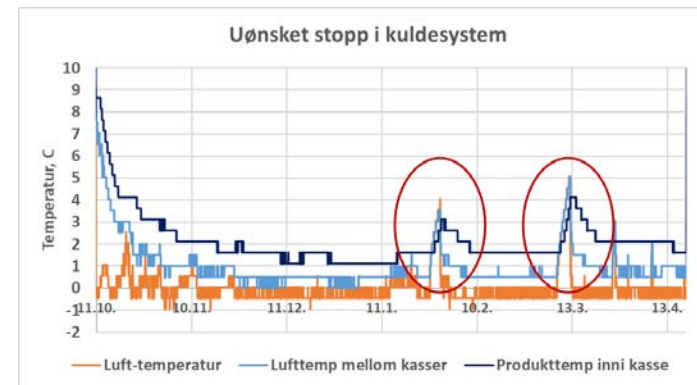
Mange lager vil kunne få utfordringer de neste årene
I Optiro: 5 av 28 lager har kuldemedium med lav GWP

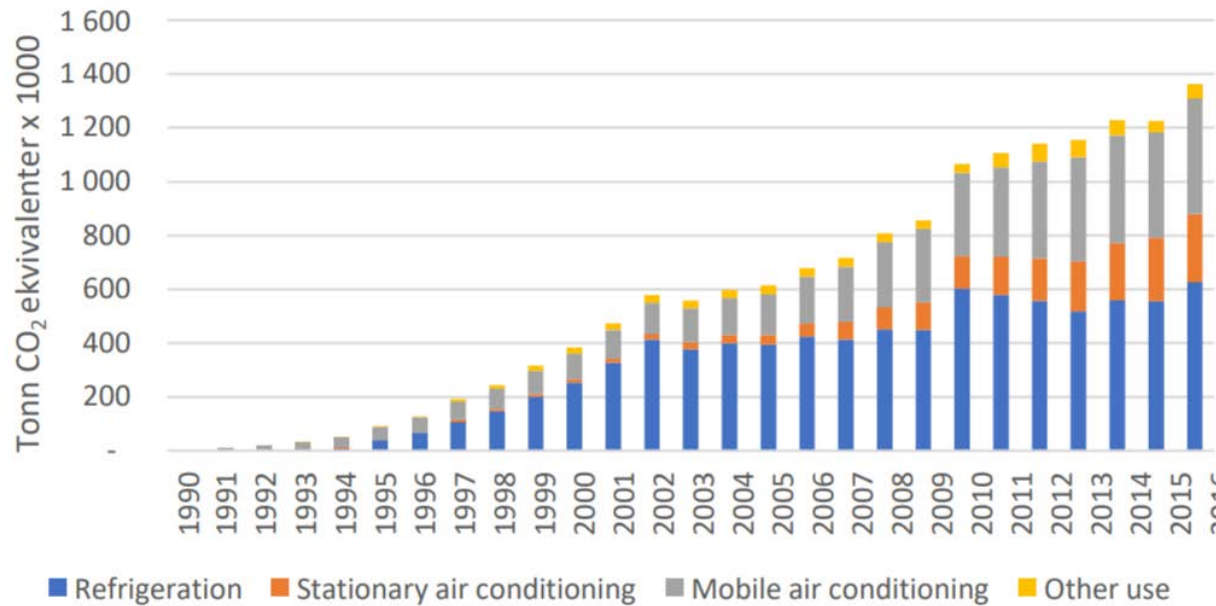
Konsekvenser ved lekkasjer - økonomi

7-15% av industrigass lekker ut (EU).

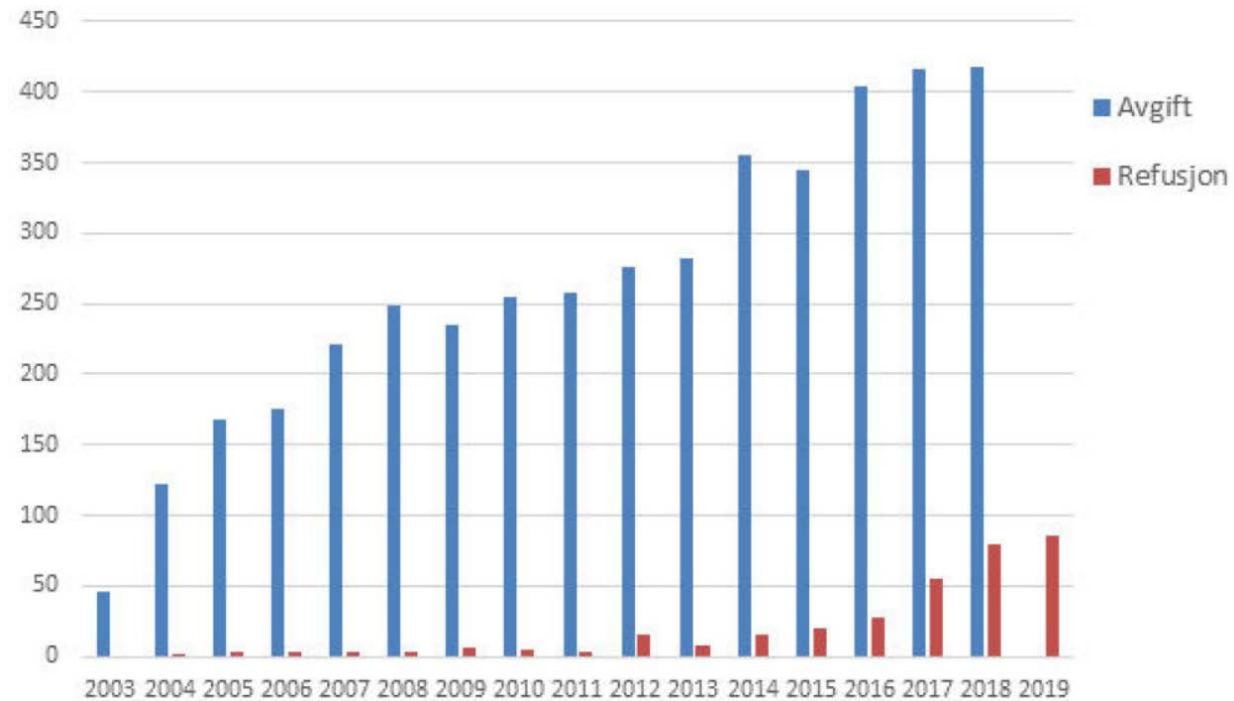
Høy og økende avgift på kuldemedier i hht. potensiell CO₂-utslipp.

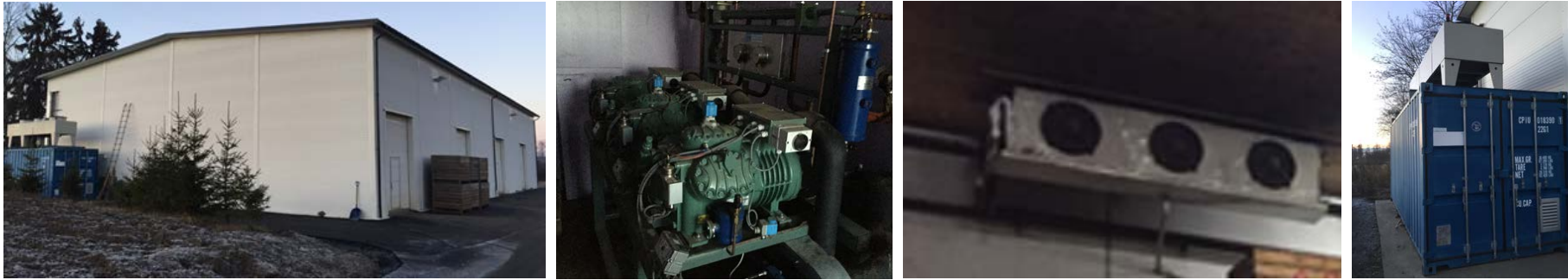
Utslipp av HFK i Norge pr. sektor

Avgift og refusjon - årlig total i mill NOK

Konsekvenser for lekkasjer - miljø

Direktefordampning: 275 kg R134a (GWP 1600) => 440 tonn CO₂ => 200 biler pr år

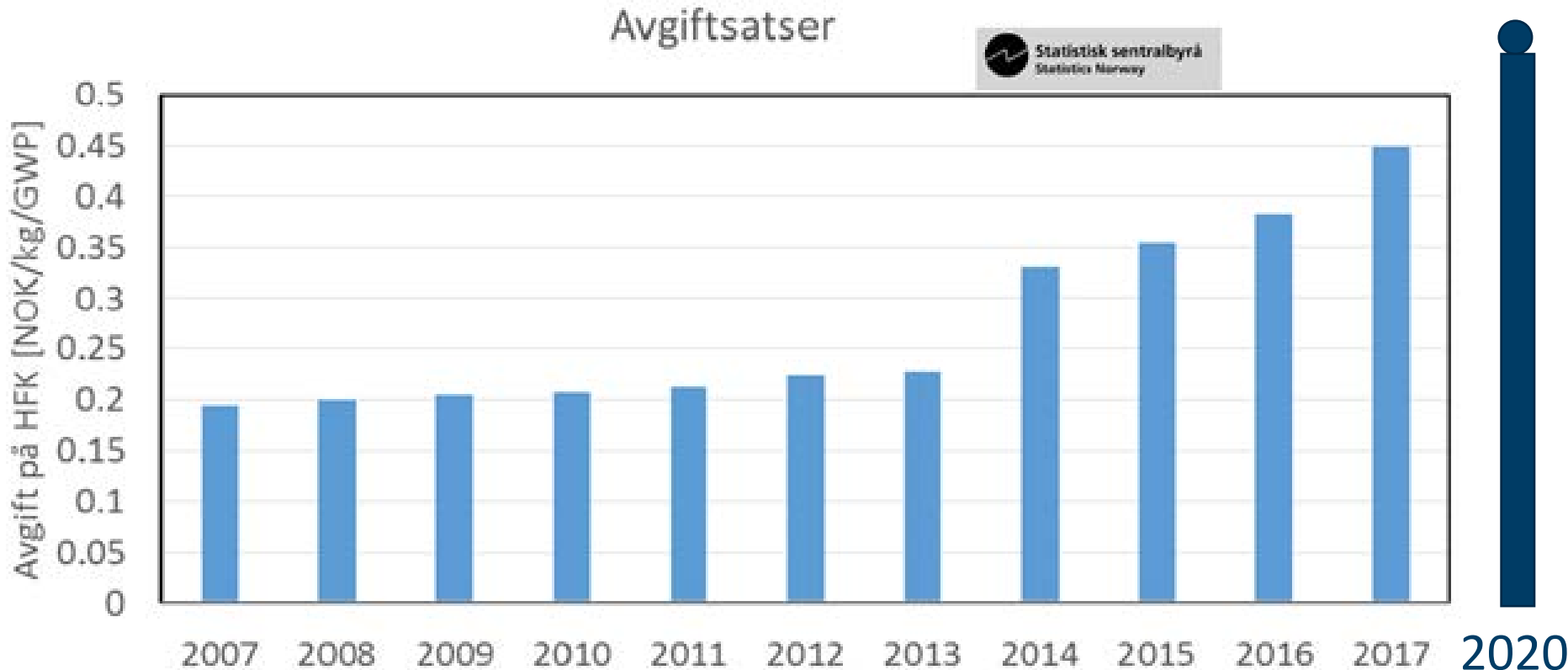
Glykolkrets: 30 kg R507a (GWP 3970) => 120 tonn CO₂ => 55 biler pr år

Direktefordampning: ca. 30 kg R774 (GWP 0) => 0 tonn CO₂ => 0 biler pr år

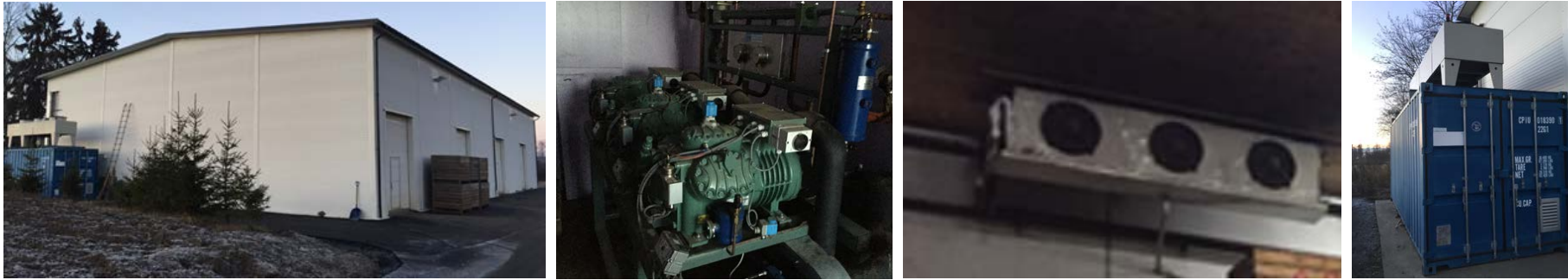
Konsekvenser ved lekkasjer - økonomi

Høy og økende avgift på kuldemedier i hht. potensiell CO₂-utslipp.

Statlig avgift	Vedtatt 14.12.2015 for 2016	383.- pr. CO ₂ tonn
Kuldemedie	Ny GWP	Avgift 2016
R134a	1430	547,69
R404A	3922	1501,97
R407A	2107	806,98
R407C	1774	679,39
R407F	1825	698,78
R410A	2088	799,51
R417A	2346	898,52
R507	3985	1526,26
R422A	3143	1203,75
R422D	2729	1045,19
R427A	2138	818,95
R437A	1805	691,33
R448A	1387	530,76
R449A	1397	535,05
R450A	604	231,33
R452A	2141	820,00
R513A	631	241,67
R32	675	258,53
R508B	13396	5130,67
R23	14800	5568,40
R1234yf	4	ingen FK avgift
R1234ze	< 1	ingen FK avgift

Konsekvenser for lekkasjer

Direktefordampning: 275 kg R134a (778,- i 2020) => 440 tonn CO₂ => 214.000,-

Glykolkrets: 30 kg R507a (2168,- i 2022) => 120 tonn CO₂ => 65.000,-

Direktefordampning: ca. 30 kg R774 (0,-) => 0 tonn CO₂ => 0,-

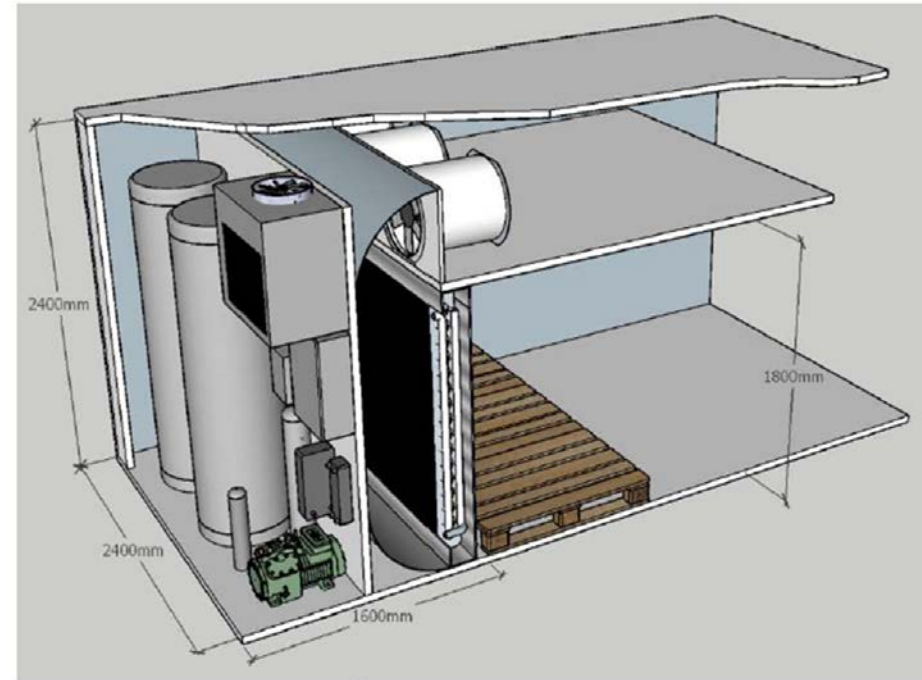
Hva er alternativene?

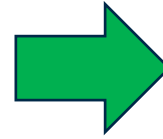
- Velge tradisjonelt, f.eks. R134a, ta risikoen
- CO₂ kuldesystem
- Propan / butan
- Syntetiske gasser, R1234ze
- Blandingsgasser, utsetter utfasing
- Nye gasser? Ingen som fungerer enda

Viktig at produsentene forsikrer seg om

at riktig kuldemedium blir levert

Utnyttelse av overskuddsenergi

CO₂ spesielt egnet til produksjon av varmt vann, 70°C

- Oppvarming av drivhus
- Oppvarming av bygninger, kontorer
- Til prosessering, vasking

Teknologi for et bedre samfunn